

технічного профілю. Окрім того, державний іспит бакалавра включає спеціальні дисципліни, або взагалі проводиться на їх основі.

Практика, яка функціонувала в нашому вузі більш, ніж 15 років, коли всю підготовку бакалаврів проводила кафедра інженерної механіки, включаючи і іспити, була зруйнована. Підготовку бакалаврів передали на кафедру машин легкої промисловості, що і спричинило такі наслідки. До того ж слід сказати, що деякі цикли підготовки бакалаврів були передані на інші кафедри, що взагалі, веде до руйнації кафедри інженерної механіки і негативно відображається на загально інженерній підготовці студентів різного профілю.

Висновки

Все вищесказане вимагає від керівництва університету негайного прийняття спеціальних заходів для покращення інженерної підготовки студентів різних напрямків, фундаментального перегляду навчальних планів та перехід до раціональної структури підготовки бакалаврів з фахового напрямку «Інженерна механіка».

Надійшла 02.07.2010

УДК 378.51

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ СТУДЕНТАМ З КНР

Т.С. ФЕЩЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

Стаття узагальнює наш досвід викладання вищої математики для іноземних студентів у КНУТД. Ми розглядаємо певні проблеми і складності, з якими стикаються студенти з КНР під час навчання в українському університеті, зокрема, це – відмінність шкільних програм, різниця у життєвих і побутових умовах, мовні проблеми. Пропонуються певні підходи до розв'язання цих питань

Як відомо, КНР посідає перше місце серед країн, молодь з яких здобуває вищу освіту закордоном. Останнім часом все більше студентів з Китаю одержують освіту і в Київському національному університеті технологій та дизайну, де вони навчаються на інженерно-економічному факультеті за спеціальностями "Менеджмент організацій" та "Економіка підприємства". На першому курсі ці студенти вчаться в окремих групах, викладання в яких проводиться російською мовою.

Як і для всіх студентів-економістів, курс вищої математики для іноземних студентів розрахований на два семестри і містить такі розділи: лінійна і векторна алгебри, аналітична геометрія, вступ до математичного аналізу, диференціальне і інтегральне числення функцій однієї змінної, диференціальне числення функцій багатьох змінних, диференціальні рівняння, теорія рядів.

В кожному з двох семестрів проводяться по дві модульні контрольні роботи, готуючись до яких, студенти, зокрема, розв'язують свої модульні індивідуальні домашні завдання, виконують контрольні роботи за темами вивченого розділу, опановують теоретичний матеріал і здають колоквиум. В обох семестрах студенти складають іспит з вищої математики.

Як правило, студенти з Китаю мають хорошу освітню базу з елементарної математики: для них не становить проблеми виконання арифметичних дій над дійсними числами і тригонометричні

перетворення, розклад квадратного тричлена на множники, звільнення від ірраціональності в знаменнику тощо. Але знань з багатьох розділів математики на відміну від їх українських колег, вони не мають. Зокрема, знання з інтегрального числення функцій однієї змінної студенти з КНР вперше одержують лише на першому курсі на заняттях з вищої математики.

Майже на кожного із вступників до університету на початку навчання очікують значні складності, пов'язані з великою щільністю одержаної інформації, із браком часу, з вимогами, які до них висувають, з невмінням напружено працювати, вчасно і правильно відпочивати, засвоювати матеріал на потрібному рівні; існують також проблеми, пов'язані з вивченням суміжних дисциплін, зокрема, вищої математики, необхідних для успішного оволодіння основною спеціальністю. До того ж, студенти-іноземці, приїхавши в Україну, потрапляють в нове для них соціальне, національне і мовне середовище, на них навалюються потік краєзнавчої інформації і побутові проблеми. Все це на початку навчання дається взнаки і завдання викладача, з одного боку, допомогти їм в оволодінні курсом вищої математики, а з іншого боку – полегшити акліматизацію студентів в новому для них оточенні. Викладач, як і кожен вихователь, має проявити розуміння, підтримати і підбадьорити початківців та заохотити їх до навчання, що ні в якому разі не виключає вимогливості і поміркованої суворості в процесі навчання. Важливими при цьому є справедливість і об'єктивність при оцінюванні їх роботи.

Серед інтелектуальних властивостей, що їх розвиває математика, найчастіше згадують такі, що відносяться до логічного мислення: дедуктивне розмірковування, здатність до абстрактного мислення і узагальнення, аналізу та критики. Вправа в математиці сприяє набуттю раціональних якостей думки та її виявлення: порядок, точність, ясність, стислість. Вона вимагає уяви та інтуїції. Вивчення математики потребує повсякчасної уважності і здатності зосередитись; воно вимагає наполегливості та закріплює гарні навички праці. Таким чином, математика виконує важливу роль як у розвитку інтелекту, так і в формуванні характеру. Додамо до цього, що основним завданням викладача математики, поряд з навчанням саме математиці, є завдання навчити людину думати. Викладач має навчити студента чітко формулювати постановку задачі і вміти знаходити правильне розв'язання.

Внутрішня логічна гармонійність математики і несподівані внутрішні зв'язки в ній не можуть не захоплювати людину. За словами англійського математика Г.Х. Харді: "Творчість математика в тій же мірі є створенням прекрасного, як творчість живописця або поета – сукупність ідей, подібно до сукупності фарб і слів, повинна мати внутрішню гармонію. Краса – це перший пробний камінь для математичної ідеї; у світі немає місця потворній математиці". Отже, математика надає великі можливості для виховання почуття краси, для виховання вміння побачити красу і оцінити її належним чином.

Навчання вищій математиці дає можливість виховувати в молодій людині чесне і сумлінне ставлення до праці, оскільки засвоїти в математиці теорію або розв'язати задачу неможливо, досконально не розібравшись в них і не продумавши їх самостійно. Саме тому вивчення вищої математики виховує серйозне і сумлінне ставлення до праці, оскільки навчання – це, перед усім, праця. Крім цього, вивчення вищої математики, як ніякої іншої науки, привчає студента працювати систематично, послідовно і наполегливо: якщо залишаться незасвоєним попередній розділ, то, зазвичай, неможливо розібратися в наступному.

Кажуть, що для успішного викладання певного предмету, потрібні дві речі: знання даного предмету і знання мови, на якій ведеться викладання. Беззаперечно, ці якості необхідні викладачу, але їх не

достатньо для того, щоб добре навчити студента. Досягти успіхів у навчанні і вихованні можливо лише за наявності контакту між викладачем і студентом, за наявності між ними атмосфери довіри, взаємоповаги і взаєморозуміння. Очевидно, що при роботі з іноземними студентами розв'язання цих завдань потребує від викладача певних додаткових зусиль. До того ж, наявність мовного бар'єру затримує процес засвоєння курсу вищої математики в необхідному обсязі та у встановленому темпі.

Для подолання деяких із розглянутих проблем автором видані розширені конспекти лекцій з вищої математики для іноземних студентів КНУТД за програмою I-го та II-го семестрів зі значною кількістю практичних завдань і докладними вказівками до їх розв'язання, завдяки чому на лекціях з'явилася можливість обговорювати поточний матеріал, пояснювати розв'язання конкретних прикладів, відповідати на запитання студентів. На практичних заняттях завдяки невеликій кількості студентів у групі, легше побачити проблеми, що виникають перед конкретними студентами, і за участю найкращих студентів групи допомогти їм в оволодінні предметом.

Надійшла 30.06.2010

УДК 371.3:802/809

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

О.В. ХОМЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

Статтю присвячено проблемі забезпечення якості іншомовної освіти у немовних вищих навчальних закладах освіти. Автором була здійснена спроба конкретизувати поняття «якість іншомовної освіти» та визначити механізми її забезпечення. З цією метою був проведений аналіз інтерпретацій поняття «якість» та була розглянута сутність сучасної парадигми іншомовної освіти в Україні

За останні роки в педагогічній та методичній літературі досить багато уваги приділяється якості освіти, зокрема процесу забезпечення якості (ЗЯ) вищої освіти, що пов'язано як із необхідністю відповідати соціальному замовленню суспільства - задовольняти потреби держави і суспільства в кваліфікованих фахівцях, так і з потребою підвищення її конкурентоспроможності в контексті інтеграції до спільного європейського освітнього простору. Саме участь України у Болонському процесі зумовлює приєднання до загальноприйнятої системи цінностей, сподівань та практики щодо якості освіти та її забезпечення на локальному просторі вищої освіти. Розробка вищими навчальними закладами України стратегії та релевантних до неї процедур, спрямованих на безперервне забезпечення якості та стандартів освіти, а також вдале застосування загальноєвропейських механізмів із забезпечення якості, які представлені у вигляді Європейських стандартів і рекомендацій щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості у вищих навчальних закладах (ВНЗ), дозволить досягти бажаної конкурентоспроможності [1].

Безумовно, питання стандартизації якості освіти неминуче торкнеться і іншомовної освіти. У Європейському освітньому просторі спілкування іноземними мовами (ІМ) відіграє провідну роль.